

CHƯƠNG TRÌNH VÀ SÁCH GIÁO VIÊN HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP 11

• TS. NGUYỄN DỤC QUANG

Viện Chiến lược và Chương trình giáo dục

1. Vài nét về nội dung chương trình Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp 11

Chương trình HGDNGLL 11 được thể hiện cụ thể ở 9 chủ đề hoạt động trong năm học và chủ đề hoạt động hè như sau:

- Chủ đề hoạt động tháng 9 "Thanh niên với học tập và rèn luyện vì sự nghiệp CNH, HĐH đất nước" bao gồm các nội dung:

+ Thảo luận chuyên đề: "Bạn hiểu gì về CNH, HĐH đất nước?"

+ Thi hùng biện về trách nhiệm của thanh niên học sinh trong sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

- Chủ đề hoạt động tháng 10 "Thanh niên với tình bạn, tình yêu và gia đình" bao gồm các nội dung:

+ Diễn đàn thanh niên "Vẻ đẹp trong tình bạn và tình yêu";

+ Thi văn nghệ "Hát về tuổi 17";

+ Hoạt động tư vấn tâm lí lứa tuổi.

- Chủ đề hoạt động tháng 11 "Thanh niên với truyền thống hiếu học và tôn sư trọng đạo" bao gồm các nội dung:

+ Giao lưu với các thầy cô giáo của lớp.

+ Thảo luận về việc phát huy truyền thống hiếu học và tôn sư trọng đạo;

+ Kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam.

- Chủ đề hoạt động tháng 12 "Thanh niên với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc" bao gồm các nội dung:

+ Diễn đàn thanh niên "Vai trò của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc";

+ Tìm hiểu các hoạt động xây dựng địa phương;

+ Tổ chức kỉ niệm ngày Quốc phòng toàn dân;

- Chủ đề hoạt động tháng 1 "Thanh niên với việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc" bao gồm các nội dung:

+ Tìm hiểu các chính sách phát triển văn hóa của Nhà nước;

+ Đóng kịch dựa trên các tình huống giả định;

+ Diễn đàn thanh niên "Tuổi trẻ với việc giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc".

- Chủ đề hoạt động tháng 2 "Thanh niên với lí tưởng cách mạng" bao gồm các nội dung:

+ Thảo luận chuyên đề "Lí tưởng và ước mơ của thanh niên";

+ Thi hùng biện "Lí tưởng của thanh niên ngày nay";

+ Biểu diễn văn nghệ mừng Đảng, mừng xuân;

- Chủ đề hoạt động tháng 3 "Thanh niên với vấn đề lập nghiệp" bao gồm các nội dung:

+ Thảo luận chuyên đề "Tương lai là ở bạn";

+ Thi hùng biện "Thanh niên với vấn đề lập nghiệp";

+ Hoạt động tư vấn nghề nghiệp;

- Chủ đề hoạt động tháng 4 "Thanh niên với hòa bình, hữu nghị và hợp tác" bao gồm các nội dung:

+ Thảo luận chuyên đề "Thanh niên góp phần bảo vệ hòa bình";

+ Tiểu phẩm về tình hữu nghị giữa các dân tộc;

+ Thi tìm hiểu về Liên hợp quốc;

- Chủ đề hoạt động tháng 5 "Thanh niên với Bác Hồ" bao gồm các nội dung:

+ Viết thu hoạch tìm hiểu về cuộc đời hoạt động cách mạng của Bác Hồ;

+ Văn nghệ " Mừng sinh nhật Bác";

+ Thi viết bài, sáng tác thơ ca về Bác;

- Chủ đề hoạt động hè (tháng 6, 7, 8) "Mùa hè tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng" bao gồm các nội dung:

+ Tổ chức ngày Quốc tế thiếu nhi 1/6;

+ Xây dựng nếp sống văn minh, gia đình văn hóa mới;

+ Ngày tình nguyện vì sức khỏe cộng đồng;

+ Hoạt động tình nguyện nhân ngày 27/7.
Các nội dung trên là những gợi ý để trong

quá trình thực hiện, giáo viên có thể vận dụng linh hoạt cho phù hợp với điều kiện của lớp và trường mình. Đồng thời có thể bổ sung và làm phong phú nội dung hoạt động của từng chủ đề.

2. Về sách giáo viên HGDNGLL lớp 11

Sách giáo viên HGDNGLL 11 có cấu trúc theo mẫu chung của sách giáo viên các môn học. Đối tượng sử dụng sách là giáo viên chủ nhiệm. Ngoài ra, sách còn dùng cho các nhà quản lí GD để chỉ đạo, theo dõi, kiểm tra đánh giá việc thực hiện chương trình HGDNGLL theo yêu cầu và kế hoạch GD của nhà trường.

Nội dung sách giáo viên HGDNGLL 11 gồm 3 phần: 1/ Một số vấn đề chung; 2/ Phần hướng dẫn thực hiện các chủ đề hoạt động; 3/ Phần tư liệu tham khảo.

2.1. Phần thứ nhất: "Một số vấn đề chung về mục tiêu, nội dung chương trình sách giáo viên và hướng dẫn tổ chức HGDNGLL 11"

Đây là phần chung giới thiệu những nét cơ bản về mục tiêu, nội dung chương trình HGDNGLL 11 và một số vấn đề cần lưu ý khi thực hiện chương trình và sách. Các vấn đề cần lưu ý như: tránh sự trùng lặp về nội dung và hình thức giữa các chủ đề hoạt động; chú ý cập nhật một vài vấn đề mà xã hội quan tâm như GD ma túy, GD sức khỏe sinh sản, GD an toàn giao thông...; lưu ý về quỹ thời gian thực hiện là 3 tiết/tuần; quan tâm tới việc tổ chức và chỉ đạo thực hiện chương trình.

2.2. Phần thứ hai: "Hướng dẫn thực hiện các chủ đề hoạt động". Đây là phần chủ yếu của sách bao gồm 10 chủ đề hoạt động trong 12 tháng với tổng số 31 hoạt động gợi ý cụ thể.

Mỗi chủ đề hoạt động được cấu trúc theo một mẫu chung gồm:

- Tên chủ đề hoạt động phản ánh nội dung hoặc hình thức của hoạt động. Giáo viên có thể điều chỉnh tên này cho phù hợp với hứng thú và điều kiện tổ chức hoạt động cho học sinh.

- Mục tiêu giáo dục của chủ đề đề cập đến 3 yêu cầu sau đây: về kiến thức, kĩ năng và thái độ. Tùy theo hoạt động có thể không nhất thiết bao gồm cả 3 yêu cầu đó.

- Nội dung hoạt động của chủ đề phản ánh mục tiêu cần đạt nêu ở trên. Đây là sự cụ thể hóa mục tiêu hoạt động bằng những nội dung thích hợp, giúp nâng cao nhận thức cho học sinh trong quá trình tham gia hoạt động.

- Gợi ý thực hiện các hoạt động cụ thể.

Mỗi hoạt động cụ thể được thiết kế theo cấu

trúc sau đây:

+ Mục tiêu hoạt động bao gồm mục tiêu về kiến thức, và thái độ của hoạt động đó

+ Nội dung hoạt động chỉ ra những điểm mà học sinh cần phải nắm được sau khi kết thúc hoạt động.

+ Công tác chuẩn bị cho hoạt động bao gồm cả hai phía: giáo viên và học sinh. Mỗi đối tượng tham gia chuẩn bị đều có những yêu cầu cụ thể tùy thuộc vào nội dung hoạt động.

+ Tổ chức hoạt động cần lưu ý bám sát những nội dung đã được cả thầy lẫn trò cùng chuẩn bị, và chú ý tới những tình huống sẽ nảy sinh trong quá trình học sinh tham gia vào hoạt động.

+ Phần kết thúc hoạt động không gợi ý cách làm, mà để giáo viên chủ động lựa chọn hình thức phù hợp với đặc điểm học sinh của lớp mình phụ trách.

2.3. Phần cuối sách là Tư liệu tham khảo.

Trong mục này, sách cung cấp cho giáo viên một số tư liệu tham khảo phục vụ cho các chủ đề hoạt động. Đó là những thông tin về nội dung CNH, HDH đất nước; về tổ chức Liên hợp quốc; về những lời dạy của Bác Hồ đối với thanh niên học sinh; về vẻ đẹp của tình bạn và tình yêu; về vấn đề giới và bình đẳng giới. Giáo viên có thể dựa vào những loại tư liệu này để tham khảo hoặc tự tìm thêm tư liệu có liên quan phục vụ thiết thực cho việc tổ chức các HGDNGLL.

Như vậy, sách HGDNGLL 11 là cuốn sách hoàn toàn mới đối với giáo viên trường THPT, đặc biệt là các giáo viên chủ nhiệm. Khi sử dụng cuốn sách này, giáo viên có thể linh hoạt điều chỉnh cả về nội dung và hình thức sao cho phù hợp với đặc điểm học sinh và những điều kiện cho phép. Điều quan trọng hơn cả là giáo viên phải biết khéo léo khuyến khích, động viên, khơi dậy tiềm năng của học sinh để các em thể hiện khả năng của mình trong việc tổ chức các HGDNGLL, đáp ứng mục tiêu đổi mới ở cấp THPT.

SUMMARY

The article presents the programme and teacher's guidebook for out-of-classroom educational activities for 11th graders with several suggestions that teachers consider in using the book and organizing activities for students.